امتحان درس : فارسی	**اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱ سنندج**	**مهر آموزشگاه**	**تاریخ برگزاری : ۱۶ / ۱۰ / ۱۴۰۲**
رشته تحصیلی : ریاضی تجربی انسانی			**ساعت برگزاری : ۸ صبح**
پایه تحصیلی : دوازدهم			**مدت زمان امتحان : ۸۰ دقیقه**
نام ونام خانوادگی دانش آموز :			**نوبت امتحان : دیماه ۱۴۰۲**
نام ونام خانوادگی طراح : سعید صالحی	**دبیرستان نمونه دولتی استاد شیخ محمود شلتوت**		**سال تحصیلی: ۱۴۰۳– ۱۴۰۲**

ردیف	متن سوالات	بارم
	الف- قلمرو زبانی : (۷نمره)	۱
	۱- واژه های مشخص شده را معنا کنید:	
	الف- هر نفسی که فرو می رود **ممدّ** حیات است. ب- **مسلک** مرغ گرفتار قفس همچو من است	
	پ- زین بی خردان **سفله** بستان داد دل مردم هنرمند ت- گفت از بهر **غرامت** جامه ات بیرون کنم	
	۲- در عبارت های زیر نادرستی های املایی را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.	۱
	الف- تو نماینده ی فضلی ، تو سزاوار سنایی ب- تو عاشق و مهب مایی . ما معشوق و حبیب توایم.	
	پ- بفکن ز پی این اثاث تزویر ت- پیر مرد از داخل کاذیه روی میز ، یک پاکت کهنه را از جایی برایش رسیده ، برداشت.	
	۳- در هر عبارت املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.	۱
	الف- واصفان حلیه ی جمالش به تحیّر (منصوب - منسوب) ب- که با نادان نه شیون باد و نه (سور – صور).	
	پ- بخروش چو شرزه شیر (ارقند ، ارغند) ت- تن ز جان و جان ز تن (مستور – مسطور) نیست.	./۵
	۴- نقش دستوری هر یک از واژگان مشخص شده را بنویسید.	
	الف- محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت مست گفت ای دوست این پیراهن است افسار نیست	./۵
	۵- در بیت : " کرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است و او شرمسار "	
	الف- نوع " و " حرف عطف است یا ربط ؟ ب- در مصراع دوم ، کدام کلمه نقش " مسند " دارد؟	
	۶- نوع " **را** " را در عبارت های زیر بنویسید.	./۵
	الف- "گفت نزدیک است والی را سرای آن جا شویم " ب-" از این بوستان که بودی ما را چه تحفه کرامت کردی"	
	۷- نوع "وابسته وابسته " را در گروه های زیر مشخص کنید.	./۵
	الف-ده فرسخ راه ب- قلب آن کویر	
	۸- نقش دستوری ضمیرهای پیوسته ، بیت زیر را بنویسید.	./۵
	هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد وان که دید از حیرتش کِلک از بنان افکنده ای	
	۹- فعل " نیست " در کدام مصرع ، " اسنادی " و در کدام مصرع" غیر اسنادی " است؟	./۵
	الف- زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست	./۵
	۱۰- نوع حذف را در هر یک از موارد زیر تعیین کنید.	
	الف- به خدا که گر بمیرم ز تو دست بر نگیرم . ب - در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب .	./۵

ب- قلمرو ادبی : (۵نمره)

۱- قسمت مشخص شده ی متن زیر ، بیانگر کدام آرایه ی ادبی است ؟

" فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهدِ زمین بگسترد. ./۵

۲- در عبارت های زیر ، مفهوم کنایه های مشخص شده را بنویسید

الف- در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که **ترک خود کند** . ب- یک روز دنیایی به روم چشم داشت واز آن **چشم می زد**. ۱

۳- هر یک از اشعار و عبارات گروه الف را با توجه به آرایه های موجود در گروه ب متصل کنید.

گروه الف گروه ب

الف- تا چشم بشر نبیندت روی	بنهفته به ابر چهر دلبند -الف	۱-اسلوب معادله
ب- عشق چون آید بَرَد هوش دل فرزانه را	دزد دانا می کُشد اوّل چراغ خانه را	۲- مجاز
پ- نی حریف هر که از یاری برید	پرده هایش پرده های ما درید	۳- حسن تعلیل
ت- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق	تا بگویم شرح درد اشتیاق	۴- جناس همسان (تام)

./۵

۴- بیت زیر را از نظر کاربرد جناس همسان (تام) بررسی کنید. ./۵

" آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد "

۵-پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. ./۵

الف- از پاریز تا پاریس : ب- تذکره الاولیا :

۶- غزل هایی که محتوای آن ها بیشتر ..... و اجتماعی است ، غزل اجتماعی می گویند ، این نوع غزل در ..... رواج یافت. ./۵

۷- مفهوم نمادین هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید.

الف- بشنو این نی چون شکایت می کند از جدایی ها حکایت می کند

ب- کز نیستان تا مرا ببریده اند از نفیرم مرد و زن نالیده اند ./۵

۸- حفظ شعر : (۱ نمره)

مصراع اول بیت "..... فریاد ها برانگیخت از سنگِ کوهساران" کدام است؟ ./۵

الف- دیوارِ زندگی را زین گونه یادگاران ب- باز آ که در هوایت خاموشی جنون است

مصراع دوم بیت " وجه خدا اگر شودت منظر نظر .....' را بنویسید.

./۵

./۵

پ- قلمرو فکری : (۸ نمره) ، درک مطلب (۴نمره)

۱

۱- در بیت : " نی حدیث راه پرخون می کند قصّه های عشق مجنون می کند " مقصود از " **راه پرخون** " چیست ؟

۲- منظور شاعر از قسمت های مشخص شده بیت "با **شیر سپهر** بسته پیمان با **اختر سعد** کرده پیوند " چیست ؟

۳- مفاهیم (دعوت به آزادی – بیگانه ستیزی – آسودگی و ترک وابستگی- دعوت به اعتراض و ترک نا امیدی) در کدام ابیات آمده است ؟

الف- با آنکه جیب و جامِ من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

ب- فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هر کس نکنر مثل من است ./۵

پ- خامش منشین سخن همی گوی افسرده مباش خوش همی خند ./۵

ت- خانه ای کاو شود از دستِ اجانب آباد زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است

۴- با توجّه به بیت " هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است ، روزش دیر شد " منظور از " **ماهی** " و " **آب** " چیست ؟ ./۵

۵- در بیت زیر منظور از " سوخته جان " چه کسی است ؟

" پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند " ./۵

۶- مقصود دکتر علی شریعتی از " دریای سبز معلق " و "مرغان الماس پر " در عبارت زیر چیست؟

" غرق در این دریای سبز معلّقی که بر آن مرغان الماس پر ، ستارگان زیبا و خاموش ، تک تک از غیب سر می زنند."

۷- عبارت " از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد." یادآور کدام مَثَل است؟ ./۵

۸- **معنی و مفهوم شعر و نثر : (۴نمره)** ./۵

بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید. ./۵

الف- گفت : " نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت: " والی از کجا در خانه ی خمّار نیست "

ب- " در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت " ./۵

پ- " تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند" ./۵

ت- "محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست " ./۵

	ج- "در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد. "	/۵
	ح- "بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.. "	/۵
	خ- " از بیم عقرب جرّاره ی دموکراسی قرن بیستم ، به مار قاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه بردند. "	
	د- "تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته . "	
	فرجامتان نیک	

نمونه سنج شانزده